

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY

Modul/Przedmiot:	Podstawy improwizacji – studia licencjackie	Kod modułu:	W2_05_01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 12_2_34
Koordinator modułu:	dr Maciej Fortuna	Punkty ECTS:	6
Status przedmiotu:	obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	ćwiczenia
Wydział:	instrumentalny	Ilość godzin:	60
Kierunek:	Instrumentalistyka	Specjalności:	Fortepian jazzowy Klarnet jazzowy Saksofon jazzowy Trąbka jazzowa Puzon jazzowy Perkusja jazzowa Gitara jazzowa Kontrabas jazzowy Gitara basowa jazzowa Wokalistyka jazzowa Kompozycja z aranżacją
Profil studiów:	Ogólnoakademicki	Język:	Polski
Forma studiów:	Stacjonarne	Umiejscowienie w siatce godzin:	
Semestr I:	15, Zał, 1 ECTS	Semestr II:	15, Zał, 1 ECTS
Semestr III:	15, Zał, 1 ECTS	Semestr IV:	15, Egz 2 ECTS
Semestr V:	--	Semestr VI:	--

Prowadzący zajęcia	dr Maciej Fortuna
Cele i założenia modułu	Celem programu jest pogłębianie wiedzy o improwizacji w muzyce oraz doskonalenie umiejętności kreowania improwizowanych partii melodycznych i harmonicznyc. Duży nacisk położony jest na przedstawienie nowoczesnych trendów dotyczących improwizacji w muzyce, umiejętności odczytywania oraz praktycznej realizacji symbolicznego zapisu harmonii, a także praktycznego

	improvizowania na instrumentach z użyciem całej, nabytej na zajęciach wiedzy.
Wymagania wstępne	Student powinien posiadać ogólną wiedzę muzyczną w zakresie średniej szkoły muzycznej oraz wykazywać się umiejętnością improwizacji, znajomością podstawowych skal jazzowych (skala jońska, moll-harmoniczna, dur-harmoniczna, moll-melodyczna, bluesowa).

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	
Proces kształtowania się improwizacji instrumentalnej na przestrzeni dziejów od czasów starożytnych do współczesności.	2
Główne koncepcje porządków harmonicznyc XX wieku jako podstawy budowania konstrukcji improwizowanych.	2
Odczyt harmonii zapisanej za pomocą symboli literowo-liczbowych – podstawowe typy akordów tonicznyc i dominantowyc.	3
Zagadnienia rytmiczne improwizacji.	2
Ćwiczenia improwizacji w oparciu skale kościelne.	1
Ćwiczenia improwizacji w oparciu o akordy toniczne i dominantowe.	2
Ćwiczenia improwizacji w oparciu o kadencję II-V-I.	1
Praktyczne próby realizowania improwizacji w różnych stylistykach.	2
Praktyczne próby kreowania improwizowanych linii melodycznych na podstawie ciągu harmonicznego bluesa.	2
Semestr II	
Ćwiczenia improwizacji w oparciu o skale harmoniczne (durowa i molowa) oraz molową melodyczną.	1
Rozróżnienie toniczno-dominantowe poszczególnyc stopni skal kościelnych w procesie improwizacji.	1
Ćwiczenia improwizacji z wykorzystaniem skali moll-harmonicznej w następstwie akordowym II-V-I.	2
Ćwiczenia improwizacji z wykorzystaniem skali moll-melodycznej w następstwie akordowym II-V-I.	2
Ćwiczenia improwizacji z wykorzystaniem skali dur-harmonicznej w następstwie akordowym II-V-I.	2
Improwizacja z użyciem określonych sekwencji przebiegów interwałowyc tworzonyc na bazie skal kościelnych.	3
Improwizacja z użyciem określonych sekwencji przebiegów interwałowyc tworzonyc na bazie skal moll harmonicznej, dur-harmonicznej, moll melodycznej.	2
Praktyczne próby kreowania improwizowanych linii melodycznych na podstawie zadanych ciągów	2

harmonicznym.	
Semestr III	
Ćwiczenia dźwięków prowadzących do dźwięków akordowych.	2
Dźwięki przejściowe (ang. passing notes) w procesie improwizacji – ćwiczenia.	2
Ćwiczenia improwizacji w oparciu o skale dominantowe (4 moll-harmoniczną, 2b moll-melodyczną, 6b dur harmoniczną)	1
Ćwiczenia improwizacji w oparciu o skale dominantowe (pół ton-cały ton (2b-2), całotonową, 5 moll-melodyczną)	1
Ćwiczenia rozwijające zdolności percepcji improwizatora (ćwiczenia tzw. „drop 1,2,3,etc”, ćwiczenia improwizacji w symetrycznych opadających albo wznoszących progresjach akordowych).	3
Ćwiczenia improwizacji a'vista na zadanych ciągach harmonicznym.	2
Ćwiczenia improwizacji z wykorzystaniem skal poznanych w III semestrze w następstwie akordowym II-V-I.	2
Praktyczne próby kreowania improwizowanych linii melodycznych na podstawie zadanych ciągów harmonicznym.	2
Semestr IV	
Użycie dźwięków przejściowych jako elementów skracających bądź też wydłużających frazę improwizowaną.	2
Łączenie akordów za pomocą fraz z użyciem dźwięków prowadzących.	2
Ćwiczenia improwizacji z użyciem skal 3b moll melodycznej, (2#-2b), 6 moll melodycznej, cały ton-pół ton (2-2b).	1
Różnice dotyczące zagadnień rytmu w wybranych stylistykach muzyki improwizowanej – ćwiczenia.	1
Improwizacja z użyciem określonych sekwencji przebiegów interwałowych oraz akordowych tworzonych na bazie skal dominantowych (4 moll-harmoniczna, 2b moll-melodyczna, 6b dur-harmoniczna)	2
Improwizacja z użyciem określonych sekwencji przebiegów interwałowych oraz akordowych tworzonych na bazie skal dominantowych (pół ton-cały ton (2b-2), całotonowa, 5-moll melodyczna)	2
Ćwiczenia improwizacji w obrębie skal poznanych w semestrach (I-IV) harmoniki bluesa oraz zadanych przebiegów harmonicznym.	3
Ćwiczenia improwizacji z użyciem polimetrii głosu improwizowanego względem tła metrycznego sekcji akompaniującej.	2

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu) <u>Po zakończeniu pierwszego stopnia studiów</u> <u>absolwent:</u>	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W06	posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze (dotyczy to także Internetu i e-learningu)	K_W06
	W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością	K_W10
	W15	posiada znajomość wzorców leżących u podstaw improwizacji i aranżacji	K_W15
Umiejętności (U)	U08	posiada umiejętność akompaniowania soliście (solistom) w różnych formacjach zespołowych	K_U08
	U14	posiada biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim oraz umiejętność gry à vista	K_U14
	U16	posiada umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki oraz improwizowania w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	K_U16
Kompetencje społeczne (K)	K10	potrafi posługiwać się fachową terminologią muzyczną	K_K10

Metody kształcenia	wykład problemowy
	wykład konwersatoryjny
	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
	analiza (studium) przypadków
	rozwiązywanie zadań artystycznych
	prezentacja nagrań CD i DVD

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu				
	test pisemny	W01	W02	W03	U02	K03
	egzamin praktyczny	U01 U02	U03	K01	K04	K02

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu						
		Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).			
		Warunki przystąpienia do egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.			
	Inne:	BRAK				
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
	Zaliczenie	Zaliczenie	Zaliczenie	Egzamin	---	---

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS			
		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	60	4
	Konsultacje:		
	Suma:	60	4
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć	15	0,5
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu	15	0,5
	Ilość godzin egzaminu	2	
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru		
	Suma:	32	1
	Inne	-----	
	Sumaryczny nakład pracy:	92	5

Literatura podstawowa

- Wojciech K. Olszewski – *Sztuka improwizacji jazzowej* (PWM Kraków 2012)
Wojciech K. Olszewski – *Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej* (PWM Kraków 2009)
Mark Levine – *The Jazz Piano Book* (Sher Music Co., Petaluma 1989)
The New Real Book, volume 1-3 (Sher Music Co., Petaluma 1988-1995)
J. Bergonzi - *vol. 1 - Melodic Structures*
J. Bergonzi – *Developing A Jazz Language, vol. 2 „Pentatonics”* (Advance Music, Westwood 2003)
J. Bergonzi - *Jazz Line, vol. 3*
J. Bergonzi - *Melodic Rhythms, vol. 4*
J. Bergonzi - *Thesaurus of Intervallic Melodies Book, vol. 5*
J. Bergonzi - *Developing a Jazz Language Book and CD, vol. 6*
J. Bergonzi – *Hexatonics, vol.7*
D. Baker - *Improvisation Vol. 1*
D. Baker - *How To Play Bebop*
B. Nettles - *Berklee College of Music - Harmony Book 1*

- B. Nettles - *Berklee College of Music - Harmony Book 2*
- B. Nettles - *Berklee College of Music - Harmony Book 3*
- A. Ulanowsky - *Berklee College of Music - Harmony Book 4*

Literatura uzupełniająca

- P. Kałużny – *Skale muzyczne we współczesnej harmonii tonalnej* (Wydawnictwo Akademii Muzycznej, Poznań 1994)
- T. Pease, K. Pullig – *Modern Jazz Voicings* (Berklee Press, Boston 1997)
- C. Roemer, C. Brandt – *Standardized Chord Symbol Notation* (Roerick Music Co., Sherman Oaks 1976)
- J. Bergonzi – *Developing A Jazz Language, vol. 2 „Pentatonics”* (Advance Music, Westwood 2003)
- B. Taylor – *The Art Of Improvisation* (Prentice-Hall, Inc., New Jersey 1989)
- J. Aebersold – *Jazz Play-A-Long* (Jamey Aebersold, New Albany 1967-1992)
- P. Zeitlin, D. Goldberger - *Understanding Music Theory* (1981)
- B. Dobbins - *A Creative Approach To Jazz Piano Harmony*
- S. Feldstein - *Practical Theory Complete; A Self-Instruction Music Theory Course* (1982)
- T. Gerou, L. Lusk - *Essential Dictionary of Music Notation*
- D. Liebman - *Chromatic Approach to Jazz Harmony and Melody*
- R. Miller- *Modal Jazz, Composition and Harmony*
- P. Hindemith - *Elementary Training for Musicians*
- O. Messiaen - *Technique of my Musical Language Examples*
- A. Schoenberg - *Fundamentals of Musical Composition*
- A. Schoenberg - *Structural Functions of Harmony*
- A. Schoenberg - *Theory of Harmony*

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Bieżące zasoby wirtualne udostępniane przez Bibliotekę Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu.

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Po ukończeniu kursu student jest przygotowany do pracy jako instrumentalista, akompaniator, bądź kierownik muzyczny zespołu o profilu jazzowym lub rozrywkowym.